

רשימות

אלטמן ז"ל

רון פורסם בעתונות המקצועית שמשק צימרמן נמכר ופרותיו נמכרו במחירי שיא למשקי טיפוח בכל רחבי ארה"ב. חבל...

אסיפה "השירות" להזרעה מלאכותית

הוברת הדין וחשבון שנשלחה בצירוף להור מנה לאסיפה הכללית של האגודה מצביעה על התקדמות ועל הישגים למכביר: גידול במספר הפרות המורעות ושיפור בהתעברות, מעבר ללא משברים קשים לשימוש בזרמה מוקפאת, עדר טוב של פרים מבחינת הגיל ובעיקר מבחינת טיפוחות. לוח הקיר שצורף לדו"ח נותן תמינה ברורה ומפורטת על הפרים העומדים לרשות הבוקרים, על מוצאם, על תנובות בנור תיהם ועל תכונותיהן הגופניות של הבנות. האסיפה נפתחה באיחור של יותר משעה. השתתפו בה עשרות בוקרים ופעילים כשעל סדר יומה שורה ארוכה של נושאים מעשיים חשובים, הנוגעים ישירות לפעולת התקינה של האגודה בעתיד, כגון — העברת המכון מבית-דגן בגלל הקמת היחידה לייצור תרכיבים בשכונתה, דו"חות כספיים ומקצועיים שונים, בחירת מוסדות וכ" דומה. מן הזמן הקצר של האסיפה הוקדשה גם למעלה משעה לשמיעת הרצאתו של ד"ר פרנץ צוס על בעיות פוריות.

האבסה אוטומאטית

במשק קיבוצי, העומד לפני כינון ענף רפת, התקיים דיון של צוות מומחים בשאלת הקמת מיבנים עם מיתקני האבסה אוטומאטית. שיטה זו נפוצה כיום בארצות רבות — ברפתות בינוניות וגדולות. בפגישה נידונו העניינים הבאים: (א) השוני המהותי במיבנה הסככה עם איבוס אוטומאטי הוא ברוחב השולחן שהוא מטר אחד בלבד לעומת ארבעה מטר בסככה רגילה. (ב) את מערכת האבסה האוטומאטית ניתן להפעיל פעמים רבות במשך היממה לחלוקת מזון מרוכז! אי לזאת, אפשר לוותר כליל על הגשת מזון מרוכז במכון החליבה. (ג) הוצגו איבוסים אוטומאטיים מטיפוסים שונים, כגון — חילזון, מוליך (קונוויור) עם שלבים ועוד. בסיכומי של

כשהתחלתי לעבוד ברפת במזרע לפני יותר משתי עשרות שנים היה כבר אלטמן ותיק שבו וותיקים — בקי ומנוסה בכל רזי הענף דאז: מומחה לחליבת מבכירות בעטניות ובעלות פטר מות בגודל של כפתורים; בעל שיאים בהער מסת מריצות זבל גמלוניות והוצאתן על פני לוח עץ צר אל גובהי ערימת הזבל; בעל-דיעה מכרעת בכל הסוגיות החמורות השנויות במחלוקת, כגון: האם חליבה מכאנית כדאית או לא, סככת ריפוד-עמוק אפשרית או לא וכדומה. בקיצור — רפתן בכיר שאנו הצעירים ראינו בו מופת; ראינו אתגר לעצמנו לנסות ולהשתוות אליו בידיע ובניסיון מקצועי, ובעיקר — בהתמסרות ללא-סייג לענף ולקידומו. בשנים האחרונות הופקד על העגלות וטיפול בהן באותה מסיירות שרק בה ערובה להצלחה במניעת תחלואה ותמותת יונקים, ואכן הצליח וראה ברכה בעבודתו.

עתה נפטר האיש והוא עדיין צעיר לימים. משפחת הבוקרים אבלה על אחד מאלה שבזכות ההתמדה וההתמסרות והחזון שלהם — הגיע הענף אל ההישגים ואל הצלחה. זכרו שמור בליבנו.

צימרמן בארה"ב

בהוברת מס' 34 של משב"ח מחודש יולי 1959 פירסמתי רשמים על ביקורי במשק צימרמן מן שבמדינת פנסילבניה (ארה"ב); על סבא וסבתא צימרמן שהיו אז בני 69 ועבדו ברפת כמו צעירים, על ג'ו — בוגר האוניברסיטה שהוא מנהל הרפת, המזריע, המטפל בפרים, הרופא, מנהל הקורספונדנציה הענפה וה"ראש" של המשק; על הרפת העתיקה בת 40 הפרות הנפלאות שלו ועל מימשק ההזנה, החליבה וההשבה הבלתי-רגילים הנהוגים שם. לארץ הובאו פרים אחדים מעדר זה וזכור במיוחד הפר "צמד" שפעל באגודת "און", שזכה במיבחן הצאצאים הטוב ביותר בארץ בהורשת כמות החלב, ובכל זאת נפסל הפר ונשחט בגלל מבנה גוף ועטין בלתי רצויים של בנותיו. בזמן האחר

המספוא הגס ברעייה

הקדמה

אחת בקירבת הבית; שטח זה משמש לרעייה. 20 דונם הם בחלקה אחרת ובשטח זה הוא מייצר שחת.

הגידולים

15 דונם זרועים רודוס־אספסת וזהו שטח המרעה העיקרי; 10 דונם זרועים רודס לשחת; שטח הסלק נע בין 5 ל־8 דונם, וגם בו רועה העדר; 10 דונם זרועים תירס לרעייה ולקצירה בסוף העונה — בתחילת עונת הגשמים; 5—10 דונם נזרעים שיבולת־שועל, זון ותלתן — לקצירה בעונת החורף ולרעייה באביב. היבול של החלקה בת 20 דונם — כולו לשחת של בקיה עשור.

סדרי ההזנה במספוא הגס במושך השנה

בחודשי אוקטובר־דצמבר — תירס ירוק (ברעייה ובאיבוס) ותוספת שחת; בעונת ינואר־מארס — תערובת המספוא הירוק באיבוס, קלי־פותרדר ושחת; אפריל־ספטמבר — רעייה ברוך דוס ובסלק ותוספות שחת לפי הצורך.

יבול השחת מ־20 הדונמים הוא כ־2000 חביר לות (45־48 טונות). אינו קונה שחת מהחוק, פרט לקש לריפוד. העיקרונות לשימוש בשחת: 1000 חבילות שמורות לעונת החורף, כשאין העדר יוצא למרעה. שאר השחת מיועדת, בעונות השנה האחרות, לפרות שאינן יוצאות בגלל סיבות שונות למרעה, להשלמת המנה לכל הבהמת. כשאין די במרעה, וכן לעגלים ולעגלות שאינם יוצאים למרעה.

הרעייה מווסתת ע"י הקצאת חלקות מגודרות והבהמות התסגלו יפה למעברים מחלקה לחלקה וכן לנדידה מחלקות הרודס לסלק וכדומה.

הח' טל מדגיש ששיטת הרעייה הנהוגה במשקו מחייבת עירנות ועיקוב מתמיד אחר מצב הבהמות וחלקות המרעה, ובהתאם לכך יש לקבוע שינויים ותיקונים במחזורי הרעייה, בהשקיה ובהשלמת מנת המזון באיבוס. אין לסמוך על כך שהרעייה ללא כל פיקוח תשחרר

המגמה הכללית בענף הבקר — הגדלת יחידת העדר. דבר זה מתבטא באופן מיוחד במשקים המשפחתיים וכתוצאה מכך מופיעות בעיות העבודה. אמנם שאלת ביצוע החליבה נפתרה גם במושבים ע"י המיכון; אולם באותם המשקים המשפחתיים שמייצרים כמות רבה של מספוא יש צורך למצוא דרכים להקלת עבודה זו ולהגדיל ככל האפשר את פריון שעת העבור. דה. ברוב המשקים מסוג זה נעזרים במיכון ייצור המספוא, בקצירתו והבאתו לאיבוס הבהמות. אולם ישנם גם כאלה, מועטים אמנם, שמנצלים להיפטר מהעמל בהספקת המספוא לפרה — על ידי הוצאת הפרה לשדה, בו גדל המספוא — ע"י רעייה. אחד החסידים של שיטה זו הינו הח' זאב טל מכפר ורבורג; יצאנו איפוא למשקו, ראינו את העדר, ביקרנו בשדות והננו מביאים להלן את הפרטים מהשיחה עם החבר הנ"ל ומההתרשמות מצורת מימשק זו. השיחה התנהלה בצורת שאלות ותשובות והנה הדברים שהעלינו.

גודל השטח

לרשות כל חבר במושב כפר־ורבורג 54 דונם קבועים וכן מאפשרים חכירת 5 דונם נוספים. במשקו של ז. טל מרוכזים 39 דונם בחלקה

הדיון הוחלט לפנות לייצרנים אהדים של ציוד האבסה אוטומאטי ולבקש מהם הצעות מחירים לרפת מסדר הגודל המתוכנן. האם זה תחילתו של עידן חדש — עידן ההאבסה האוטומאטית? ימים יגידו.

מרכוזת לוועדה האיזורית בית־שאן־גלבו

עם צאתו הקרובה של סמי מעין־הנציב בשליחות לאירופה בחרה הוועדה האיזורית של בוקרי בית־שאן־גלבו בגילה מבית־השיטה כמרכוזת הוועדה. לסמי ולגילה, ברכות להצלחה.

אלי סמסון

שה"מ בית־שאן